

[Petra Petersen.]

findes en lang række udearbejdende kvinder, som ikke omfattes af disse bestemmelser, men som også har krav på beskyttelse i forbindelse med svangerskab. Jeg vil tro, at tinget inden længe må diskutere nødvendigheden af, at ubemidlede kvinder gratis kan føde deres børn på hospital eller fødeklinik uden den store betaling, man i dag kræver, i lighed med befolkningskommissionens forslag om gratis hjælp under fødslen. Det kan ikke nytte at henvise til husmoderafløsningen, som man så ofte har gjort her i tinget, for denne er kun delvis gratis og kun for de allerdårligst stillede familier.

Jeg ved godt, at det forslag, vi i dag diskuterer, ikke er omfattende nok til at kunne dække alle disse ting, men når vi har stillet forslag om en ydelse på kun 300 kr. til hver kvinde, har vi gjort det, fordi vi føler, at dette er så beskedent, at det kan vi gennemføre. Vi ved, som jeg allerede har sagt, at dette beløb langt fra dækker omkostningerne ved en fødsel. Det udvalg, som i 1947 blev nedsat af indenrigsministeriet, og som bl. a. skulle undersøge spørgsmålet om fødselshjælp, afgav betænkning i august i fjor. Udvalget har her vurderet udgiften til udstyr til moder og barn ved en fødsel til ca. 700 kr., og er det en hjemmefødsel, ved vi, at der går mange andre udgifter på, bl. a. til sikring af hygiejnen.

Det er rigtigt, som det siges i betænkningen, at man i de store bysamfund gennem sygekasser og andre institutioner kan låne sig frem, men i de mindre byer og i landkommunerne er denne mulighed ikke til stede. Skal man yderligere betale husmoderafløsning i barselperioden, er dette en meget væsentlig udgift. Skal en fødsel finde sted på en fødeklinik, er mindstebetalingen herfor, selv om denne klinik er kommunal, omkring ved en halv snes kr. pr. dag. Der er meget få hospitaler og sygehuse, der modtager fødende kvinder, medmindre det er foreskrevet af en læge som påkrævet. Har man yderligere børn i hjemmet, skal disse jo passes, og kan man ikke få venner, familie eller andre til at tage sig af dem, skal man alligevel have en husmoderafløser, og det vil altså sige, at i så fald bliver udgiften ved fødslen dobbelt så stor.

Det er ikke ukendt — det gør bl. a. be-

folkningskommissionen opmærksom på — at det er af stor vigtighed for et svangerskabs gennemførelse, for fødslen og for barnets sundhed, at moderen har økonomisk tryghed under svangerskabet. Jeg erkender som sagt, at en moderskabsydelse som den, vi har foreslået, langt fra skaber økonomisk tryghed, men bevidstheden om, at moderen, når fødslen nærmer sig, kan få dette beløb udbetalt, vil give hende en vis tryghed, og der er med det forslag, vi stiller, når det bliver gennemført, noget at bygge videre på.

Vi har ganske vist mødrehjælpsinstitutionerne, som i visse tilfælde kan give spædbørnsudstyr; men vi ved, at de midler, institutionerne råder over, stadig er meget små, og derfor kan man kun yde hjælp til de allerdårligst stillede, og hvad der virker afskrækkende her, er, at man for at få hjælpen skal lægge hele sit liv blot. Jeg siger ikke dette for at miskreditere mødrehjælpsinstitutionen, der jo ikke selv fastsætter de regler og bestemmelser, den arbejder under. Den hjælp, der kan ydes, er hjælp i trangtilfælde, og så er disse bestemmelser sikkert nødvendige. Det, der tiltrænges, er en hjælp i anledning af fødslen, en hjælp, som enhver kvinde ved er hendes ret, noget, hun ikke skal tigge om, noget, hun ikke skal krænge hjerte og nyrer for at få del i.

Vi har foreslået et børnetilskud, der skal være en ret for barnets moder som et bevis på, at samfundet forstår den store økonomiske byrde, det er at opfostre børn i dag. Det er rigtigt, at vi har et midlertidigt børnetilskud. Dette tilskud har sin særlige historie; det blev givet som en delvis erstatning for de subsidier, der bortfaldt; det drejede sig som bekendt om tilskud til smør, brød, mælk, fodtøj o. s. v. Dette børnetilskud er, som vi så ofte har sagt, behæftet med en del fejl, bl. a. den, at det skal modregnes i skatten. Det var meget snedigt regnet ud, dengang man indførte dette børnetilskud. Man havde regnet ud, at når familier med børn mistede tilskuddet til de vigtigste livsfornödenheder, til det, der tynger på en arbejderfamilies budget, nemlig brød, mælk, smør og fodtøj, ville det blive vanskeligere at få de pålignede skatter drevet ind, men når så skattevæsenet tog børnetilskuddet, var det beløb